

Umsögn

um tillögu til þingsályktunar um fjármálaáætlun fyrir árin 2019–2023.

Frá meiri hluta atvinnuveganefndar.

Nefndin hefur fjallað um þann hluta fjármálaáætlunar sem heyrir undir málefnasvið hennar. Um er að ræða málefnasvið 7 nýsköpun, rannsóknir og þekkingargreinar, 12 landbúnaður, 13 sjávarútvegur og fiskeldi, 14 ferðaþjónusta, 15 orkumál og hluta af málefnasviði 16 markaðseftirlit, neytendamál og stjórnsýsla atvinnumála. Nefndin fékk á sinn fund Kristján Þór Júlíusson sjávarútvegs- og landbúnaðarráðherra og Þórdísi Kolbrúnu R. Gylfadóttur ferðamála-, iðnaðar- og nýsköpunarráðherra. Frá atvinnuvegaráðuneytinu komu: Bjarkey Rut Gunnlaugsdóttir, Guðrún Gunnarsdóttir, Jóhann Guðmundsson, Ólafur Friðriksson, Ólafur Teitur Guðnason og Sigrún Brynja Einarsdóttir. Einnig komu fyrir nefndina Skarphédinn Berg Steinarsson frá Ferðamálastofu, Sigurður Guðjónsson frá Hafrannsóknastofnun og Ingólfur Bender og Sigurður Hannesson frá Samtökum iðnaðarins.

Markmið fjármálastefnu eru útfærð í fjármálaáætlun og er heildarútgjöldum raðað til næstu fimm ára eftir málefnasviðum. Nánari forgangsriðun og skipting fjárheimilda birtist í frumvarpi til fjárlaga fyrir árið 2019 sem lagt verður fram á næsta löggjafarþingi. Við undirbúning frumvarps til fjárlaga mun þurfa að raða verkefnum á grundvelli ramma fjármálaáætlunar.

Samkvæmt ákvæðum stjórnarskrár fer Alþingi með fjárstjórnarvaldið en í því felst ekki aðeins fjárveitingarvald heldur einnig skattlagningarvald. Með vísan í þetta mikilvæga hlutverk þingsins, sem hefur áhrif bæði á almenning og stjórn ríkisins, telur meiri hlutinn að huga þurfi betur að málsmeðferð tillögu til fjármálaáætlunar í þinginu m.a. með því að veita fastanefndum þingsins rýmri tíma til að fjalla um tillöguna ef þær eiga að veita umsögn um hana. Auk þess væri að mati meiri hlutans þörf fyrir aukna faglega aðstoð við umfjöllun um tillöguna.

Hvað ferðaþjónustuna varðar kom fram við meðferð tillögunnar að erfitt sé að spá fyrir um þróun í fjölda ferðamanna hingað til lands en ýmsar leiðir séu færar til að hafa áhrif á þá þróun og sé flugrekstur þar ráðandi þáttur. Í stjórnarsáttmála ríkisstjórnarinnar er kveðið á um að setja eigi Isavia eigendastefnu og hvetur meiri hlutinn til þess að það verði gert sem fyrst.

Nefndin fjallaði um hafrannsóknir og telur meiri hlutinn mikilvægt að auknum fjármunum sé varið til slíkra rannsókna. Nýting auðlinda hafsins stendur undir miklum hluta af afkomu þjóðarinnar. Umfangsmiklar rannsóknir og reglulegar mælingar eru nauðsynlegar til að nýting auðlinda hafsins byggist á bestu fánlegu þekking og sé sjálfbær. Ekki virðist gert ráð fyrir því í fjármálaáætlun að skipakostur til hafrannsóknna verði endurnýjaður. Meiri hlutinn vekur athygli á þessu og telur brýnt að bætt verði úr. Þá þarf að huga vel að því að auknum verkefnum eftirlitsstofnana, svo sem hvað varðar fiskeldi, fylgi aukið fjármagn.

Meiri hlutinn bendir á að mótun orkustefnu er hafin og einnig er fyrirhugað að móta nýsköpunarstefnu. Þá styttist í nýja stefnu fyrir ferðaþjónustu og sömuleiðis hefur í fyrsta sinn verið boðað að mótuð verði flugstefna. Meiri hlutinn telur að framangreint séu atriði sem meðal annarra gætu fallið undir atvinnustefnu sem eðlilegt væri að huga að fyrir landið þar sem málaflókkar yrðu skipulagðir og samhæfðir og samkeppnishæfni landsins skilgreind.

Meiri hlutinn telur mikilvægt að fjármálaáætlun endurspegli vöxt samfélagsins næstu ár og uppsafnaða þörf á fjármagni til ólíkra málaflókka. Sú tillaga til þingsályktunar um fjármálaáætlun sem hér liggur fyrir felur í sér metnaðarfull áform og stórauðna fjármuni til uppbyggingar innviða þó ekki sé það tæmandi enda er alltaf unnt að gera betur. Meiri hlutinn telur mikilvægt að við endurskoðun ár hvert sér horft til þess hvar þörfin sé brýnust til að efla uppbyggingu sjálfbærs samfélags.

Fjármálaáætlun 2019–2023 felur í sér góð fyrirheit um uppbyggingu atvinnulífs í landinu, með fjárfestingu í innviðum, rannsóknum og nýsköpun. Mikilvægt er að flýta þeirri stefnumótun sem boðuð hefur verið í ýmsum málum, og rakið hefur verið hér, og niðurstaða þeirra verði höfð til hliðsjónar í endurskoðun fjármálaáætlunar.

Alþingi, 8. maí 2018
Lilja Rafney Magnúsdóttir, form.,
Halla Signý Kristjánsdóttir,
Ásmundur Friðriksson,
Kolbeinn Óttarsson Proppé,
Vilhjálmur Árnason.